

"CURIAL E GÜELFA" Obra de un covarxi?

Per JOSEP GINER

Introducció de Josep Bellvert Valls.

El Sr. Josep Giner és sense cap dubte el millor "diccionari" que hi ha al País Valencià, sap de tot, d'història, d'humanitats de filologia, etc...

Aquest és el responsable de moltes obres en valencià i treballs que li s'han expropiat, gent que li ha tret el suc i després l'han abandonat. Actualment pateix la solietat com l'únic amic al seu costat només li queda el seu estilògraf per escriure algunes coses interessants com aquesta:

"Joan Olzina, fill de Les Coves de Vinromà, escriptor i diplomàtic del Rei Alfons el Magnànim, autor de la millor novel·la valenciana del segle XV "El Curial i la Güelfa". Era fill de famós joier de Sant Mateu Joan Olzina, probablement originari de les Coves de Vinromà i establert en Sant Mateu, autor de nombroses peces d'or i argent existent en totes les esglésies i catedrals de la nostra terra, Sant Mateu, Lleida, Tortosa, Tarragona, Castelló, València, Xàtiva... Joier citat al llibre "Levante" d'Elies Tormo.

L'escriptor Joan Olzina en Les Coves de Vinromà, vers 1414 es crià l'infant en el Palau Real de València on sa mare que suposen costurera de la reina i dama notable de palau i pres com a amic i ajudant del jove rei Alfons IV, el fill del nou rei Ferran d'Antequera, elegit rei en el compromís de Casp. Alfons IV casat molt jove amb la castellana reina Maria, voltat sempre de consellers vells, pregué el xiquet Joan Olzina com a company de confiança de la cort reial. Olzina molt jovenet ja estigué en la batalla de Ponza on acompanyara al rei on els dos foren fets persones pels milanesos.

Joan Olzina fou el personatge diplomàtic més important i notable de la Cort reial de Nàpols del regnat d'Alfons el Magnànim. Viatjà a Roma, Milà, Viena, Paris, Lyon, Pamplona, Barcelona, Morella, Morvedre, Xàtiva, segons la documentació que coneixem de gran part d'Italia i França. En la cort de Nàpols, a la mort del rei Alfons el Magnànim en 1458 havia sofert una certa oposició napolitana per part de la fa-

mosa querida del rei que de fet, en els darrers anys del rei, era pràcticament la dona del rei i que aprofitant-se el seu viatge a Navarra, el retorn a Nàpols, el desterraren del seus carrecs i es dedicà a passar el temps en la biblioteca reial on escriu la famosa novel·la de records i memòries. La novel·la es queda en la biblioteca reial quan fou elegit papa el cardenal valencià Calixto III, i Joan Olzina fou immediatament tret de l'ostracisme i enviat a Roma per a resoldre tots els problemes pendents entre Roma i el rei Alfons el Magnànim, la cort de Nàpols, cosa que foren brillantment entre Olzina i el nou Papa.

Abans d'ells Roma no havia reconegut mai el Rei de Nàpols i Calixto III era arquebisbe i Cardenal de Nàpols, valencià, home del rei.

El llibre de Joan Olzina té moltes coses autobiogràfiques de la vida de l'autor i de personatges del seu temps.

El rei Alfons IV el Magnànim és poc citat, però tota l'obra és sobre la filla del rei, dita familiarment entre els cortesans "la Güelfa". El rei tenia

dos filles bastardes, probablement filles d'Isabel de Villena, de família reial, que la reina castellana, que era una pècora i lletja com una gramera, el rei fugí d'ella per tota sa vida, s'endugué les seues dos filles a Nàpols on les utilitzà per casarles amb personatges nobles fent aliances diplomàtiques. La reina castellana es desfeu d'Isabel de Villena ingressant-la en el convent de monges aristocrates, només de la noblesa on Isabel de Villena probablement filla del famós Enric de Villena de família reial arribà a ser la priora i autora del famos llibre "Vita Christi", una vida de Jesucrist en valencià.

La filla del rei va ser casada amb Lionard d'Este de la casa reial de Este aliats de Roma, notables partidaris dels güelfos, papistes. La cort napolitana del Magnànim eren angevins. En tota Italia eren tots i en totes les ciutats d'un partit o altre: angevins o güelfos.

La filla del rei casada amb el Este noblesa antiga restà viuda al poc temps i retornà a Nàpols a casa del seu pare. La seua vida reial, festes, relacions, etc... es con-